

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Fritchard Ave. and McGeorg
Winnipeg, Man., Canada

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGeorg St.
Winnipeg, Man., Canada.

PIK X. 4. 101 (1154).

ВІСНИК, 28. СЕРПНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, AUGUST 28th, 1928.

No. 101 (1154). VOL. X.

Бритійські робітники в Манітобі ходять без праці

В САСКАТУНІ, САСК., СПРОВАДЖЕНІ З АНГЛІЇ БЕЗРОБІТНІ НЕ МАЮТЬ ЩО ІСТИ АНІ ДЕ ПЕРЕСПАТИ.

В околиці Портедж ла Прері, Ман., фермери дають британським робітникам по доларові на день. — В околиці Накс зовсім нема роботи і 13 робітників їдуть звіткам пішки до Вінніпегу, бо кондуктор винищує їх з поїзду. — Безробітні з Англії вже приходять до міських радних у Вінніпегу зі своїми скаргами, а що буде в зимі?

Канадські робітники протестували проти спровадження британських безробітних до Канади головно на тій підставі, що по скінченні живи вони опиняться без праці і збільшать канадську армію безробітних. А й без них у Канаді є досить робітників, що не мають де продати своїх десять пальців і примиряють з голоду.

Тимчасом жинва шойно на добре розпочалася, а прибувші з Англії робітники вже зазнають канадських тараздів, які їм і не снилися, а декотрі з них зовсім не можуть дістати роботи. Деяка капіталістична преса переповнена відомостями, які в нерожевих красках змальовують положення британських безробітних у Канаді. А що буде по скінченні живи, що буде в часі довгої, гострої канадської зими?

Вже повернули "зі жинви".

Минулої суботи до Вінніпегу повернули вже "зі жинви" два британські робітники, які безуспішно шукали праці на фермах у Манітобі. Один з них, Волтер Джеймс з Ливерпулю, розказує, що насамперед він почав шукати роботи в окрузі Портедж ла Прері, де фермер запропонував йому одного долара на день за час його випробування. (Джеймс признає, що він не має досвіду, — але якого досвіду потрібно до роботи на жинвах?) Про пропозицію він рішучо відкинув, заявивши, що йому устно загарантовано від 3 до 5 фунтів стерлінгів (від \$15 до \$25) на тиждень британським урядом через бюро праці перед відїздом зі старого краю і він не думає робити за менше.

Нема зовсім роботи.

З Портедж Джеймс пішов до Накс, де не було зовсім роботи і де він прилучився до 13 інших робітників, що опинилися в такім самім невдачливім положенні. Як останній вихід з цього вони всли на поїзд, що йшов до Вінніпегу, однак коли кондуктор довідався, що Джеймс є одним робітником, що має чим заплатити залізницю, всі інші 13 робітників були винкнені з поїзду. Вони пустилися пішки назад до Вінніпегу, а Джеймс порушив що справу перед членами міської ради.

Хочуть вислати до Саскатуну.

Тут у Вінніпегу канадська національна залізниця запропонувала Джеймсові роботу в окрузі Саскатуна по \$3 на день і з заплаченням, туди дороги. Залізниця відмовляється однак загарантувати безплатний переїзд до Вінніпегу на випадок, якби фермери не хотіли додержати устної гарантії залізниці. А покинувши раз на таких устних "гарантіях", Джеймс каже, що не хоче другий раз ризикувати. Він заявляє, що хоче працювати — і працювати тяжко — якщо зможе дістати мінімум тих обіцянок, що йому

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ У ВІННІПЕГУ ЗАСНУВАЛИ КООПЕРАТИВУ.

Українське організоване робітництво у Вінніпегу ніколи не чекає із заложеними руками, аж "хтось" зробить "щось" для нього, але само береться до праці як на полі освітньо-культурній, так на полі економічній.

В суботу, 25. серпня, скликав в Українським Робітничім Домі збори, на яких обговорено і приступлено до організування кооперативу, який брав дався відчувати вже від довшого часу між вінніпегськими робітниками. Часи стають шораз тяжчі, дорожнеча

шораз більша і робітничій сім'ї шораз трудніше вижити. Це й спонукало товаришів подумати про кооперативне закупно як не всіх, то бодай деяких необхідних до життя продуктів. Рішено на початок заложити кооперативний склад, палива, а опісля, як покажеться, що це діло добре піде, кооперативне товариство поширить свою діяльність на інші галузі торгівлі.

На перших зборах багато присутніх стали членами і зложили уділів на суму \$2,500. Уділі є лише по 10 доларів.

РІЖНІ ВІСТІ

ШЛІССЕЛЬБУРДСЬКА КРІПОСТЬ МУЗЕЕМ.

ЛЕНІНГРАД, 25. серпня. — Шліссельбурська кріпость, в В першу річницю страчення льохах якої були увязнені за царського режиму деякі найславніші російські революціонери, буде переіменована в музей від 29. серпня.

Келії, що лежать понижче поверхні Неви, будуть відкриті для публичних оглядин. Кілька мармурових таблиць, з іменами страчених там вязнів, будуть показувати місце страчення в кріпости.

КРУЖЛОК "АВРОРА" ПРИБУДЬ ДО КОПЕНГАГІ.

КОПЕНГАГА, 22. серпня. — Сюди прибув радянський кружок "Аврора", славний з того, що перший почав стріляти на царську жинву, далу в Петербурзі (тепер Ленінград). Данський видковий міністер улаштував сиданок для офіційних "Аврори".

ПРЕСА ЖИВО КОМЕНТУЄ ВІСТУП БОТЛІРА.

НЬО ЙОРК, 20. серпня. — Вон американська преса дуже живо коментує виступ д-ра Ботлера, президента колумбійського університету, проти Гувера. Сам Ботлер запевняє, що він виступає проти Гувера як республіканець, як той, що був вже раз поставлений партією кандидатом на наступника "президента", а раз, в 1920 році, був поставлений кандидатом на президента. Запитаути, чи буде голосувати на Сміта, Ботлер відповів, що зачекає на його програмову промову, а по ній буде мати досить часу до надуми. Дехто вважає, що Ботлер покине республіканські ряди і перейде до демократичної партії.

МОРОЗ ЗНИЩИВ ГОРОДИ В РОСЕЛІ, МАН.

РОСЕЛІ, Ман., 24. серпня. — Через три ночі в цім окрузі був сильний мороз. Особливо сильний мороз був мінuloї ночі. Шкода була велика, бо скошена лише одна пята збіжжя. Є багато пізнього ячменю й вівса. Всі городи є цілком знищені морозом.

Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

МІТІНГ САККА Й ВАНЗЕТІ В БОСТОНІ.

БОСТОН, Мас., 24. серпня. — В першу річницю страчення Ніколя Сакка й Бартольомо Ванзеті відбувся тут вчера великий масовий мітінг для вшанування пам'яті двох мучеників, що віддали своє життя за визвіл працюючих.

ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

МІСТО МЕКСИКО, 24. серпня. — Делегати з Тампіко кажуць, що там відбулася робітничая демонстрація з нагоди першої річниці страчення Сакка й Ванзеті. Демонстрація перейшла походом попри американський консулт і була виголосила промови проти імперіалізму Злуч. Держав.

КИТАЙ І НІМЕЧЧИНА ПІДПИСАЛИ УГОДУ.

ВАШІНГТОН, 24. серпня. — Департамент торгівлі з'ясував повідомлення зі свого берлінського офісу, що Китай і Німещина підписали договір, який надає обом країнам найбільш привілей. Розпочалася також переіговори в справі закінчення дальшого торговельного договору.

ГЕНЕРАЛ ВОЛКОВ ЗРЕЗИГНУВАВ З МІНІСТРА.

СОФІЯ, Болгарія, 22. серпня. — На догагання преміера Лячева, генерал Волков, болгарський міністер війни, уступив з ради міністрів. Причину димісії ставдуть в тісний зв'язок з участю міністра в македонській організації, котра, як відомо, слава зі своїх терористичних актів проти Сербів та сербофільських Болгарів. Крім того Волкову приписують участь в убивстві генерала Протогерева.

ЦІЛІЙ ЗАГОВІР ПЛЯНОВАНО В МОНАСТІРІ.

МІСТО МЕКСИКО, 22. серпня. — Головий начальник поліції, генерал Антоніо Цертурке, зібрав вже всі матеріали, потрібні до обжаловання в справі убивства президента Обрегона. З актів виходить, що цілий заговор плянувано в монастирі, де жила мати настоятельська, яку тримають у в'язниці. Свідство в справі убивства продовжується.

В СОБЕВІ В НЬО ЙОРКУ ЗГІНУЛО 14 ОСІБ.

НЬО ЙОРК, 25. серпня. — Коло стації Таймс Скейр наступила вчера на підземній залізничі катастрофа, в якій 14 осіб було убитих і більше як 100 ранених. Катастрофа сталася дев'ять мінут по п'ятій годині вечером, коли на підземних залізничях є найбільший рух.

В ТУРЕЧЧІНІ ЗАМЕРЗЛО НА СМЕРТЬ 12 ОСІБ.

ТРАПЕЗУНТ, Туреччина, 22. серпня. — В той час, коли в Константинополі й Ангорі панує найбільша спека, в Трапезунті й околиці падає від вчера сніг і є дуже зимно. Є це перший серпневий сніг в турецькій історії. Досі замерзло на смерть 12 осіб і сотки худоби. Засвіти зруйновали. В однім місці впадо 10 стій снігу.

(Трапезунт є турецьким портом над Чорним морем і лежить на південній захід від Батуму в Радянській Грузії.)

ПАКТ КЕЛОГА НЕ МАЄ НІ ЯКОГО ЗНАЧІННЯ.

ВІЛЬЯМСТАВН, Мас., 21-го серпня. — В Політичній Інституті говорив сьогодні знаток міжнародного права, професор Борчард, на тему мирового проделоження Келога. Він сказав, що Англія та Франція поробили так застереження, що це мирове проделоження не має в практиці ніякого значіння. Той договір тільки втягне Америку дорогою Ліги Націй і льокарнеських договорів у нову війну. Тому септа повинен цьому договорі відмовити ратифікації так, як відмовив в своїм часі ратифікації версальському договору. З його поглядами не годиться інші промови, а між ними др. Гері-Терфілд, президент Політичного Інституту, який промовляв за ратифікацією пакту Келога.

ДЕПОРТУВАЛИ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАННЯ.

ЛІСБОНА, Португалія, 23-го серпня. — Революціонери, що пробували повалити уряд 21. липня, зістали депортовані в повстанні проти уряду сім осіб було убитих і 30 ранених. Збунтовані жовніри зістали вислані до африканських колоній на трирічну службу, а цивільні повстанці, що прилучилися були до збунтованого війська, зістали вислані на остров Чімор, в Малайській архіпелазі, та на Азори.

РАДІТЬ ДАТИ ПІЛСУДСЬКОМУ КОРОНУ.

У віленському "Слові" (орган монархістів) вміщено статтю редактора цієї газети Мацкевича про інтерв'ю Пилсудського. Насамперед Мацкевич з гордістю заявляє, що він, іще кілька місяців тому, передбачав теперішній події... Далі, він отверто обстоє змін конституції без союму та прококує, що Пилсудський кінець-кінців "зрозуміє", що найсильніша влада, це — монархія...

"Шоб увінчати вже доконане, пише Мацкевич. — Йому (Пилсудському) не залишиться нічого іншого, як те, що зробив Наполеон, коли він поклав залізну царську корону на свою голову!"

В ІНДІЇ УХВАЛЯТЬ ЗАКОН, ЗВЕРНЕНИЙ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

СІМЛА, Індія, 24. серпня. — Уряд Індії опублікує завтра текст законопроекту про публичне безпеченство, який звернений проти комуністів, що не є індійськими або британськими підданими індійських стейтів. Законопроект передбачає усунення комуністів, що не підходять під ці класи, і сподіються, що він викличе оживлену дебат в установчій збірній у вересні.

Від комуністів, що не вважаються індійськими або британськими підданими, буде вимагатися зложення приречення, як гарантії за "добре поведіння", до часу їх усунення з Індії. Якщо комуністи не дадуть такого приречення, вони будуть арештовані. За зломання такого приречення комуніст буде арештований без ніякого варту і засуджений на максимум рік в'язниці, а також на грошеву кару.

Розпорядок про усунення комуністів не може бути квестіонований в ніякім суді, а урядники, що будуть переводити закон в життя, будуть охоронені перед всякими судовими процесами за виконання своїх обовязків.

Уряд Індії заявляє, що має докази про діяльність Комуністичного Інтернаціоналу, звернену проти Індії (себо проти індійської та британської буржуазії в Індії).

НЕ ПЕРЕДАЛИ ДОПОМОГИ СТРАЙКЕРАМ ІНДІЇ.

МОСКВА, 22. серпня. — Банк в Калькуті звернув 25,000 рублів, висланих на допомогу страйкуючим залізничним робітникам в Індії профспілкою залізничників Радянського Союзу. Через згаданий банк були вислані гроші для індійських залізничників.

Радянська преса сумнівається в правдивості висноження банку, що Всейндійська Федерация Залізничників відмовилася прийняти дарунок. "Вечерная Москва" закидає банку, що він затримав передачу грошей, щоб пошкодити індійським страйкерам. Вона каже, що Федерация Залізничників в Індії взаперечує, що відмовилася прийняти гроші.

РАДЯНСЬКА МОНГОЛІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ УЧАСТЬ В ПОВСТАННІ.

УЛЯН БАТОР, Монголія, 22. серпня. — У виданий вчера заяву Монгольська Радянська Республіка рішучо заперечила, що вона викликала повстання Монголів проти маньчжурського уряду, та нап'ятувала ці відомости як пропаганду і провокацію Японії з метою дістати вільну руку в Манджурії. Уряд чується зневажений опублікуванням цих відомостей в японській та англійській пресі. Заява в часті звучить:

"Недавно чужоземна преса й радіо сповістали про народне повстання в Барга. Японська преса особливо поширює вісти про це повстання і в додатку повідомляє, що монгольське військо бере участь.

"Монгольський уряд рішучо заперечує свою участь або участь своєї армії в якім би то не було повстанні. Він просить горожан республіки домогтися як пропаганду і провокацію Японії з метою дістати вільну руку в Манджурії. Уряд чується зневажений опублікуванням цих відомостей в японській та англійській пресі. Заява в часті звучить:

ПЕРЕДАЛИ КОРАБЕЛЬ ЗА АМУНІЦІЮ.

МОСКВА, 22. серпня. — Доносять з Владивостока, що радянська влада затримала великий японський корабель, наладований амуніцією. Корабель, в'яз контрабандою амуніцію для манджурської армії.

РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ КВОТИ ДЛЯ ВСІХ ІМІГРАНТІВ.

На останнім засіданні Трейдс енд Лейбор Кавсисл у Вінніпегу ухвалено резолюцію, яка визнає доміняльний уряд, шоб наложив квоту на всіх імігрантів, що приїздять до Канади.

Резолюція заявляє, що приїздить шораз більше імігрантів до Канади, більшість котрих шукає заняття в містах, що є порушенням угоди, яка говорить, що вони повинні бути рільними робітниками. Ці імігранти обнижують життєву стопу канадських робітників, бо працюють більше годин і за меншу платню.

Резолюція з догаганням наложити квоту на імігрантів була надіслана для одобрения кельгарським Трейдс енд Лейбор Кавсисл.

ЛЕГКО РАНО НЕ ПАЛІСЬКОГО КОНСУЛЯ.

НІЦЦА, Франція, 23. серпня. — Вчера вечером дано кілька вистріль до маркіза Де Мура, італійського консула в Ст. Рафаель, і лише легко його ушкоджено. До консула стріляли, коли він виходив з дому.

В БУРІ НА ГАТІ ЗГІНУЛО 200 ЛЮДЕЙ.

Підчас тропічної бури на острові Гаїті згинуло 200 людей і 10,000 остало бездомними. Бура змела багато сіл і понищила засіви та поля. Була це найбільша бура в останніх 42 роках.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві вразно зазначити, що бажає звороту свого рукопису на случай його непоміщення та задути почтовий стемпель на його пересилку.

"МИРОТВОРЦІ" В ПАРИЖІ.

Міжнародні капіталістичні "миротворці" не можуть найти "шасливого місяця", в якому вдалося-б їм нарешті підписати такий договір, який би про роззброєння, виглядав би на мирний, переконував би в цьому людей і проте не заперечував би дальшого зброєння й не усував би війни. Кажуть, що шось подібного винайшов американський міністер закордонних справ Келог. Промедоствував він свій винахід перед такими самими "експертами всевітнього миру", як і сам і тепер поїхав до Парижа той документ підписувати. До него прилучився прем'єр Канади Кінг, а в Парижі зберуться всі міжнародні експерти і будуть підписувати.

Але чи справді, коли твір Келога буде підписаний, забезпечить він народи від другої світової різанини, чи справді він забороняє кожній державі воювати при яких би то не було обставинах? Нічого подібного. Як тільки Келог розіслав цей свій твір, яким "забороняється війна", всім урядам великих капіталістичних держав, то французький уряд відповів, що не годиться з його змістом, хіба що для Франції у нему зробитьсь виняток. Англіський уряд відповів, що підписи цей твір лише в тому випадку, коли йому дозволено буде "оборонятись" всі своїми силами перед ворогом.

Спитаєте: де-ж візьметься ворог, коли війна забороняється всім державам на землі? В тому то й річ, що не всім державам війна забороняється. Радянського Союзу на ці переговори до Парижа не запрошено, змісту Келогового твору йому не заслано. Значить — Радянському Союзові "вільно воювати", чи то пак, капіталістичним державам не забороняється воювати проти Радянського Союзу. Коли-ж проти одної з найбільших держав, Рад. Союзу, війна не забороняється, тим самим вся ота мнотворна комедія капіталістів направлена проти робітничо-селянської країни. Вона направлена на те, щоб згодую капіталістичних держав між собою окружити Радянський Союз, ізольовати його від решти світу й при найближчій нагоді кинути проти него всі свої досягнення у воєнній техніці, які ліцемерні миротворці називають "роззброєнням".

Коли французький уряд не згодився на перший зміст Келогового твору, то американський уряд зате радо згодився на французькі поправки. А французький уряд зробив поправки такого змісту, що воєнний союз між Францією, Польщею й Румунією (заключений проти Радянського Союзу) затримується, бо "впливаюча з него війна, не є війна, як зброя національної політики, але війна для увіковічення існуючих мирних і прирятьських відносин між учасниками пакту" (Келогового).

Так само пакт застеріг права Англії на "оборону" своїх колоній. Уряд Злучених Держав, щоб не відповідала кожній державі з поодиноким, що захотіла-б піти за прикладом Франції й Англії, застеріг у своему пакті, що кожна нація в кожній хвилі, не дивлячись на постанови договору, який вона підписала, має право вирішити, чи обставини вимагають, щоб вона воювала з метою "законної оборони", чи ні. І коли вона вирішить, то всі держави її попурут.

І з ким та держава має воювати, коли всі підпишуть, що війна є незаконна? Та з тим, проти кого капіталістичні держави затримують воєну союз, кого вони не запросили на свою конференцію до Парижа. Цєю державою є Радянський Союз, який одиникий між всіма державами світу справді бажає миру, який одиникий на останній конференції роззброєння в Женеві сказав, що час вже переїти від слів до діла, тобто зірвав маску з лиця ліцемерних капіталістичних миротворців. І якраз за це "миротворці" лишают капіталістичним державам право "законно" воювати проти Радянського Союзу.

ЮБИЛЕЙ МОРДІВ Й ШИБЕНИЦЬ.

Роки 1918—1928. В першому з них фесвітній буржуазія створила імперіалістичну Польщу, як заборозло проти робітничо-селянського Радянського Союзу. На багнетах повстала Польща й багнетами держаться по сьогодні. П'ять років тому саме мінає, як по всій завоєваній країні, своїй і чужій проголосила польська влада нагі доразові суди.

Ті суди — це це середньовічний твір австрійської імперії. Їх вживали австрійські цари в найбільш небезпечних для себе хвилинах: в часах бунтів, розривів, революцій. Останній раз були вжиті доразові суди в довенній Австрії в 1848-их роках, роках бунтів закріпощеного селянства проти розбещеного панства, великих землеволодівців-поміщиків.

По світовій війні, по розвалі австрійської імперії, кожна країна цього бувшого величя-зілкі одержала в спадщину оті доразові, нагі суди, які вже по закону мордують, вбивають та запротують в темні льохи всіх тих, що важаються піднести голос протесту проти такого то режиму.

І панська Польща вже на передодні свого існування проголосила скрізь у себе оті доразові, нагі суди. Та не лише проголосила. Від 1918 року аж по сьогодні ті суди є чинні. Тисячі молодих, здорових, життєздатних і сміливих людей за час десятилітнього панування Польщі, які в чім небудь виявили своє невдоволення проти гнету й утиску польського панства, попадали під доразовий суд. І все було й є так, що заки почнетись це розправа на доразовому суді — вирок вже є готовий заздалегідь. Доразові суди мають один вирок: розстріл або шибениця. І саме під натиском оттого заздалегідь готового засуду готувати вже поліція й її агенти-провокатори матеріял до розправи на доразовому, наглом суді. Під доразовий суд по закону попадав той, кого зловили безпосередньо на даному "злочині". Та для польської поліції вистарчало, щоб після якого небудь випадку, а то й таки без його, поареш-

тувати найкращих й найактивніших працівників робітничо-селянського руху, запропорити їх в тюрму, підсудуючи їм виконання придуманого "протидержавного злочину".

А вже про доказовий матеріял дбає, звичайно, поліція сама. П'ять років вона справляється так: у забудовання, чи такі просто в одже арештованого підкидують поліцейські агенти різні відозни й проклами (заздалегідь вмісне самою поліцією), чи дещо зброї. По підписанні него "доказового матеріялу" — робить поліція трус-ревізію. І знаходить! Після тог поліцейські агенти з комісарами на спілку готують протокол. Звичайно, протокол є заздалегідь так, що підсудний-арештований признається до вчинку й заявляє, що він те все виконав. От так заздалегідь поліцейськими комісарами протокол мусить бути підписаний самим арештованим. Польська поліція катуваннями потривать видерти підпис в підсудного на свій протокол. Заздалегідь протокол, кладуть його на стіл й кличуть арештованого. Жадають від його підпису, не читавши того протоколу. Той не хоче. Поліція починає допит. П'ять років на тому допиті арештований волею десять разів вмерти, чим ще раз переїти такий допит.

Найбільш вживаний метод при допитах підсудного є вживання електричного току. З арештованого здирають цілком шмаття, голого вкладають в мокрий мішок й пускають туди електричну струю. Страшні болю. Тіло тріщить. Організм людини в мішку дережніється в кусень мяса, страшно болочного. Та брила живого мяса кидає собою, як би в судорогах. По боках стоять поліцейські кати й обцасами, дрючками обкладають масу. Тихо. Мішок з мясом вже не кидається. Цюротом алється кров з людського мяса. Допит застановлюється. На мішок ллють поліція кілька відер змінної води. Мішок розв'язують й показується одна велика рана з тієї людини.

Тисячі-тисячі політв'язнів за час існування Польщі та її доразових судів переїли такі-та-й це страшніші поліцейські допити, знов інші тисячі їх розпрацьалися зі своїм життям.

Та дарма! Доразові суди не спинять визвольного руху. Польська поліція не вдержить Польщі. Перший десяток існування панської Польщі вже її засудив. І в найближчому десятилітті років заговорить вже самий пролетаріят.

УНДІВЦІ ГРАБУЮТЬ НАРОДНЕ МАЙНО

(Кореспонденція до "У.Р.В." з Галичини.)

В Просвіті.

Здається галицькі ундівці напасілися знищити всі українські освітньо-культурні установи й фінансові та економічні інституції. За п'ять років халявництва ундівського головного відділу в Просвіті на 3-ох фільварках, 600 моргах найкращої землі й 2-ох поверхових каменних у Львові в ринку ч. 10 — випродали ундівські провісвітні відділи понад 200 моргів землі й наробили добу гропечного на 110 тисяч доларів. Так, що вже сьогодні просвітянське народне майно є заняті вірятьями.

В Рідній Школі.

В Рідній Школі за час останніх 6 років розграбували ундівські головні управи тієї установи всі фонди, а між тим і фундацію нафтаря О. Бучачського в золоті й брилянтах вартості понад 6 тисяч доларів. В презенті за 600 доларів віддали 2-поверховий шкільний будинок Рідної Школи у Львові при вулиці Гавзнера ч. 12. Своєюкіт тодішнього голови Р. Ш. дру Березинському. Вартість каменниці є на 7 тисяч доларів. Та мало того. Ундівська Головна Управа Р. Ш. перебрала на себе ще й довг, який тяжив на тій каменниці-презенті в сумі до 3 тисяч доларів. З Головної Управи й кингарні Рідної Школи розкрадали гроші, дорогі мебелі, бібліотеку, вугілля, фальшували квіти, передавали польській поліції протоколи й плани організаційної комісії Рідної Школи — а все те робили ундівські патріоти. І зараз вони ще є в Рідній Школі й годують далі свої черева народним грошем.

Та ундівські патріоти такі напасілися знищити й цю фінансову інституцію Дністра.

В місцевості Зимна вода, коло Львова банкрутувала гарбарня Хром. Гарбарня та була в руках жидівських багатих спекулянтів. Шож робить ундівська дирекція з Дністра? А шож би — "новий інтерес". Отту гарбарню виарендує, вкладає до неї нову пару тисяч доларів і — по одному році та сама дирекція, арендарщик з Дністра, звиває гарбарню Хром з великим дефіцитом і знов пропадає пару тисяч доларів. Дирекція навіть боїться сказати по правді, скільки тисяч доларів похромив отой Хром. Та на тому не кінець. Ундівський директор з Дністра, придержуються народної пословиці: "Взяв бот корову, хай ділько бере телу", пішли ще на лісовий інтерес. Всі гроші, які ще були в касі Дністра, кинули на купно більшого шмату ліса. Начальник ундівський директор Дністра назначив начальником директором отого ліса таки свого рідного брата. І халявничують брати. Один в Дністрі випорожнює касу на "інтерес" а другий в лісі: Крали-б — і більше нічого.

Черчик.

ДИТЯЧА ТРУДОВА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА СТАНЦІЯ.

Секція квівської наросвітні ухвалила утворити в Квіві округну дитячу трудову технічну сільсько-господарську станцію. Станція буде центром керівництва дитячої позашкільної діяльності в напрямі збудження творчих процесів як у дітей установ соцівних, так і піонерів. Робота трудової станції буде поєднана з роботою квівської педагогічної біостанції.

УКРАТНА НА ВИСТАВІ ПРЕСИ В КЕЛЬНІ.

В паризьких "Українських Вістях" читаємо короткий огляд міжнародної вистави преси в Кельні, в Німеччині. Ось як описує цю виставу очевидець "X":

Міжнародна пресова вистава в Кельні розложена на правому березі Рейну в павільйонах, побудованих у тому "кільосально-модерному" стилі, в якому ставляться в останніх двох десятиях літ фабрики й банки в Німеччині, і який — правду сказати — ще не осягнув своєї внутрішньої й зверхньої рівності мистецької.

Хоча вистава і міжнародна, то все таки німецької відділі кілька разів ширший, безмірною багатий від усіх закордонних відділів разом. Властиво навіть можна сказати, що німецький світ представлений на виставі неповно й слабо, йоді просто недобавино. Чи не єдиий виняток з цього погляду угляє собою відділ радянський. Він зложений дуже дбайливо, з великим вкладом коштів і праці. Це зразок так-кидається в очі і трохи не вся преса німецька й закордонна заговорила про виняткову дбайливість і організаційський хист організаторів радянського відділу.

Загально-союзна й російська частина обіймає добрий десяток окремих ділянок; є там між иншим: історична діяльність; "робкори" і "селькори"; конституція союзу; трансмісія з великими російськими газетами; оборона країни; державні видавництва російські; огляди установ преси; почта; видання ісань Леніна в 50 мовах; зразки нових шрифтів (черенок) і нових абеток (азбука) для мов, які раніше ще знали друку; всесоюзна Академія Наук...

Крім того: гарно улаженна, зразкова бібліотечна зала, в якій радянські книги й газети (серед них і українські) лежать до розпорядження читальні. При ньому є й кіоск, де продають радянські книги й газети і приймають замовлення на радянські видання.

Мистецький вигляд української частини радянського відділу — твір В. Мелера, художнього директора "Березія". Помагало йому ще десять художників. Постійний нагляд

вже констатували. На останньому з'їзді Польської Комуністичної Партії, з'їзді, що тривав понад 3 місяці, — бо з кождого приводу й випадку і в кожному питанні то-що, виникали незгоди й суперечки між обома фракціями, — представники Комінтерну одногласно констатували, що політичні незгоди всередині польської партії фактично зійшли до нуля.

НА VI. КОНГРЕСІ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(З доклада голови Виконкому Комінтерну т. Н. Бухаріна.)

(Докічення.)

Проти фракційности.

Далі я мушу підкреслити ще шось инше: воно, правда, стоить більш менш остороно даного питання, та все-ж має велике значіння для цілого життя комуністичної партії. Я маю на увазі фракційну боротьбу, яку провадиться без достатніх політичних підстав і без достатнього політичного виправдання. Основні причини цього явища надзвичайно складні; почасти вони сполучені з історичними традиціями. У деяких партіях безпека фракційної незгоди така велика, що на мою думку, доведеться вжити низки надзвичайних заходів для боротьби з нею.

Нині ми стаємо перед новою величезною небезпечкою, що загрожує великій великій партії, а саме Польській Комуністичній Партії. Ясно, яку велику роллю в разі війни має відіграти наша братня польська партія. Партія буде одною з головних сил, якими порядкуватиме Комуністичний Інтернаціонал.

Підчас переговорів Пласудського, польська партія допустила дуже грубої й шкідливої опортуністичної помилки. Помилки цієї допустилися ліберали всіх без винятку напрямів. Відповідальність за цю основну опортуністичну помилку ні в якому разі не можна складати на плечі якоїсь одної групи, — що ми, Комінтерни,

мади, то-що. Нарешті, в міжнародній галузі пласудчина зуміла провести дуже спритну політику, вона зуміла пройти в робітничу класу. Справді в Польщі не тільки перемогла наша партія: багато варшавських робітників голосувало на Пласудського. І хоч наша партія домоглася дуже великого успіху за лінійшого становища, успіху просто блискучого, але ми бачимо з останнього звіту, одержаного 3 дні тому, що у варшавській організації вже є 2 комітети. Я гадаю, що це не до чести ні комуністичній партії, ані цілому Комуністичному Інтернаціоналові. (Оплезски).

Товариші, я гадаю також, — хоч я й не складаю проекту тез, — що конгрес цілком однозначно спеціально уловноважить Виконком вжити всіх заходів до забезпечення єдності. (Гучні оплезски). Буде краще, якщо ми матимемо єдину партію з простими робітниками на чолі, робітниками, що під час війни зміливо битимуться, як салдати революції, аніж організацію провідників, які раз-у-раз б'ються один з одним. І які в момент найбільшої небезпечки занепасть нашу партію. (Оплезски).

7. ПЕРСПЕКТИВИ СПРИЯТЛИВІ.

Вперед, до боротьби, до перемоги!

Товариші, я в тому так багато говорив про наші либи, що вважаю загальне становище та взагалі передумови для нашої діяльності за незадовільні та несприятливі. Зовсім навпаки. У великих політичних питаннях, у питанні про безпеку війни, у питанні про вихід із становища, що утворилося на основі чимраз більшого зросту суперечностей стабілізації капіталізму, ми маємо що-далі сприятливіший ґрунт серед цілої робітничої класи.

Наш переважний вплив у колоніальних країнах незаперечний, він незаперечний у такій країні, як Китай. Ми напередодні того, що він буде незаперечний і в такій країні, як Індія; ми набуваємо незаперечного переважного впливу також і серед робітничої класи західно-європейських-країн, ставлячи перед ними на всю широчінь такі великі питання, які питання про безпеку війни.

І тому з заогстренням загальних суперечностей і заогстренням суперечностей у середині капіталізму, заогстренням класової боротьби, тоб-то в зв'язку з умовами, що нині об'єктивно цілком наявні, утворюється сприятливий ґрунт та сприятливі перспективи для наших успіхів. Нема жадних підстав говорити, що технічний поступ, часткове зміщення капіталістичного організму, процес стабілізації капіталізму, скрутність нам вказ, як то пророчували соціял-демократи. Навпаки, що більше заогструються ці суперечності, неминує питому нинішнього становищу, то більше поширюється й міцнішає ґрунт під нашими нігтами.

Коли ми навчимося, — а ми, звісно, кінець-кінем, навчимося, — поєднувати нашу повсякденну роботу з великими політичними питаннями, то ми охопимо широку масу робітничої класи західно-європейських-країн. Ми підпорядкуємо своєму впливові робітничий рух у великих капіталістичних державах: зуміємо поєднати їх зі справді могутнім, що має історичне значіння, рухом пригноблених народів. І коли наблизиться година, що замануть волюничі прапори імперіалізму, наш Комуністичний Інтернаціонал, усі наші партії, без краю широку масу трулящих цілого світу, скажуть своє слово. Це слово буде гаслом громадянської війни, гаслом боротьби проти імперіалізму не на життя, а на смерть, воно буде побіглим гаслом, Комуністичного Інтернаціоналу. (Бурхливі довгі оплезски, що переходять в оважію. Делегати встають і співвають "Інтернаціонал").

(Кінець.)

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Куток робітничо-фермерської молоді

СВЯТКУЙМО МІЖНАРОДНІЙ ДЕНЬ МОЛОДІ.

(Віслова Агітпропу при Ц.В.К. Ліги Коммолоді.)

Цього року в тижні від 2. до 9. вересня святкуватиметься 14-ий Міжнародний День Молоді. Це є міжнародне свято робітничої молоді і мало свій почин в 1915 році, коли лютова світова війна. В тому часі Групи молодих робітників в центральній Європі демонстрували проти тодішньої імперіалістичної війни.

На міжнародній конференції молоді, що відбулася в Берні (в Швейцарії) в 1915 р. цей день призначено міжнародним святом революційної молоді. Ця конференція збрала розпоряджений актив соціалістичної молоді і аргументувала його доклади революційної програми. В 1919 р. найбільш поступові секції соціалістичного руху молоді, нап'ятувавши зраду соціал-демократії, з'організували Комуністичний Інтернаціонал Молоді, який сьогодні є вождем пролетарської молоді в цілому світі.

Колі перший Міжнародний День Молоді дістав свій почин в боротьбі проти імперіалістичної війни, сьогодні, в 1928 р., Міжнародний День Молоді вказує на нову небезпечну війну. Економічна ворожнеча між імперіалістичними державами стає більш напруженою, їхні ринки звужуються. Націоналістичні та пролетарські рухи в колоніальних країнах ослаблюють імперіалістичні держави. Китайська революція стає загрозою для американських та японських зверхів.

Ліга Націй став все більш немічною і лицемірною в своїх стараннях "завести мир". Роль Ліги Націй не є заводителями миру, але маскою, що захоує від працюючих дієсні приготування війни з С.Р.С.Р.

Мирові пропозиції Келого, та конференція в Парижі, виключають Радянський Союз від участі, це раз доказуючи, що імперіалістичні держави готують війну проти Рад. Союзу. Працюючі світу не можуть сподіватися нічого від соціал-демократів, що зрадили їх в минулій війні, а сьогодні пропонують гармонійну співпрацю між класами капіталу й праці. Рамаей Мекдоналд, вождь британської соціал-демократії, прийнявши до Канади, запевняє канадійську буржуазію, що його партія стоїть за більшовицьким імперією, цебо за вицуканням китайських робітників і селян та за глобленням Бішпу й Інді.

Ми не маємо нічого сподіватися від паціфістів. Вони ж тремтять на саму заглядку революційної робітничої акції проти імперіалізму. Вони опрокідують живання збройної сили робітничої класи проти збройної сили імперіалістів.

Цього року відбувається світовий конгрес паціфістичної молоді в Брюсселі. Ми мусимо вказати, що ця конференція є немічна і тільки задурує робітничу молоді.

Заразом, як імперіалісти готують світову війну на основах малих воєн, що зараз відбуваються (напр. в Нікарагві та Китаю), класова боротьба вдома стає більш гострою, а фашизм більш лютий. В Італії, Китаї, Польщі й інших країнах фашизм скоує найкращий цвіт робітничої класи. В "демократичних" країнах, де фашизм ще не панує, атаки на робітників стають гострішими. Доказом цього є арешти між майнерами та текстильними робітниками в Америці і пролетарські права в Японії.

В тому ж часі економічне положення цілої робітничої класи і робітничої молоді все погіршується. В великих індустріях система "спід-ап" став все інтенсивнішою. Платню обнижується, а молоді робітники стають напередодні великої боротьби за свої економічні домагання.

В 14-ий Міжнародний День Молоді, ми висуваємо такі гасла:

1. Геть з імперіалістичними війнами! Захистимо Радянський Союз.
2. Геть з буржуазною шпюкою про "розбрюкня", з Лігою Націй та їхніми соціал-зрадницькими помічниками.
3. Енергійна допомога визвольній боротьбі китайського народу та колоній проти світового імперіалізму.
4. Знищім паціфістичні ілюзії. Хай живе спільна боротьба робітників, селян, жовнів і моряків.
5. Геть з фашизмом, білим терором та класовою "справедливістю" капіталістів!
6. Домагаємось легального існування організації для революційної молоді.
7. Боротьба за економічні домагання працюючої молоді.
8. Хай живе з'єднана революційна боротьба робітничої молоді.
9. Ставайте в члені Ліги Комуністичної Молоді, однієї масової організації класово-свідомої робітничої молоді.

Агітпроп Л. К. М.

Міжнародний День Молоді — це день, який повинна святкувати м'янгами, концертами, походами вся робітнича організація молоді.

Святкуючи цей день, робітничу молоді повинна згадати свого боевого провідника, Карла Лібкнехта, якого замордувала німецька офіцерія при допомозі соціал-демократів.

РОБОТА В МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

(Уривок з кімшевої промови тов. Н. Бухаріна на Шестому Конгресі Комінтерну.)

Що-до профроботи, то зберігає силу твердження, яке ми висунули, обмірковуючи справу про молоді. Ми вимагали від молоді, щоб вона йшла із своєю проповіддю до всіх масових організацій, де є робітники, не спиняючись перед тим, що ці організації не комуністичні або взагалі не революційні. В нашу епоху зміцненій боротьбі з соціал-демократією (без цієї жестокої боротьби ми не просумоємо нашої справи вперед), за наявності перспективи війни, абсолютно потрібно передумати для нашого успіху є просякнення в маси пролетаріату. Без здійснення цього — взагалі не мислимо наше існування, як комуністичної партії. Одних оптимістичних надій на зростання цього впливу ще мало. Цей зростає ми вітаємо, але всім нам відома прелюста невідповідність між впливом нашої партії та організаційним зміцненням цього впливу. Знищення цієї невідповідності вимагає від нас енергійної роботи в профспілках та інших організаціях.

Товариш Віллі Мюнценберг, цілком правильно сказав, що ми повинні звернути особливу увагу на масові організації. Форми цих організацій різноманітні, однак, ми скрізь мусимо поісти свої позиції. До речі мовити, тов. Мюнценберг цілком несправедливо докоряє мені в недооцінці значення Антімперіалістичної Ліги. У своїй доповіді я полемізував саме проти ліквідаційних тенденцій деяких товаришів що-до Ліги. Ці ліквідаційні тенденції намагались підкріпити теоретично. Прибичники цих тенденцій кажуть: Це не чисто комуністичні організації, вони навіть не організації пролетаріату, — там багато інтелігентів, в них є представники національно-революційних рухів, які зважують зрадити, і так інше.

Противники роботи в цих організаціях побоювались, якби оці аморфні некомуністичні організації не стали "заміняти" комуністичні партії. До таких організацій належить "Ліга", "групи єдності", сюди ж належать робітничі та інші делегації до С.Р.С.Р., з участю інтелігентів, або і без них. Діячі товариші побоюються витіснення комуністичної партії такими організаціями. Звичайно, мислити ролю цих організацій, як ролю установ, що заступають компартію, — значить зраджувати комунізм. Це само собою зрозуміле. Але хто так дивиться на справу? Ми розглядаємо ці організації не як сурогат компартії, а як опорні пункти впливу на найширші маси.

Товариш Мюнценберг говорив: "Товариш Бухарін, може за браком інформації, не поіти величезного виступу Ліги в Мексико". Справді, товариші, цієї справи я не торкався. Але хіба Мексико не спокуює всіх гріхів? От, наприклад, я не бачу позитивної роботи Ліги в китайській справі. В цій галузі вона дуже мало зробила. Товариш Мюнценберг краще за інших знає організаційну кваліть Ліги. Я згадую про хибі Ліги не тому, що пропоную позбавити її нашої підтримки, а для того, щоб допомогти їй.

Не Віллі Мюнценберг, — всі ми тут винні. Ми дуже мало допомагали. Ліди, ми не давали цій організації достатньої кількості сил. Наші партії не доіть допомагати їй. Це, — не прикрашені факти, — і на ґрунті їх доідовитись робити висновки.

Проблема масових організацій належить до найважливіших проблем, і найближчий пленум повинен виробити низку практичних заходів до правильного розв'язання цього питання. Лінія ясна, але практиці нам бракує. Ми вже не раз ухвалювали в цій справі резолюції та безліч разів обмірковували справу. Ці резолюції можна показати, але, що практика не відповідає цим паперовим резолюціям, то це факт.

Проблема масових організацій належить до найважливіших проблем, і найближчий пленум повинен виробити низку практичних заходів до правильного розв'язання цього питання. Лінія ясна, але практиці нам бракує. Ми вже не раз ухвалювали в цій справі резолюції та безліч разів обмірковували справу. Ці резолюції можна показати, але, що практика не відповідає цим паперовим резолюціям, то це факт.

Проблема масових організацій належить до найважливіших проблем, і найближчий пленум повинен виробити низку практичних заходів до правильного розв'язання цього питання. Лінія ясна, але практиці нам бракує. Ми вже не раз ухвалювали в цій справі резолюції та безліч разів обмірковували справу. Ці резолюції можна показати, але, що практика не відповідає цим паперовим резолюціям, то це факт.

Проблема масових організацій належить до найважливіших проблем, і найближчий пленум повинен виробити низку практичних заходів до правильного розв'язання цього питання. Лінія ясна, але практиці нам бракує. Ми вже не раз ухвалювали в цій справі резолюції та безліч разів обмірковували справу. Ці резолюції можна показати, але, що практика не відповідає цим паперовим резолюціям, то це факт.

МІЖНАРОДНІЙ ДЕНЬ МОЛОДІ.

Вже наприкінці минулого, а ще більше в початках теперішнього століття почала організуватися робітничу молоді. Організувалась насамперед в більш індустріальних країнах Європи. Там розвивалася індустрія, улішувалися машини в фабриках і все більше займали біля тих машин місця молоді робітники — майже діти. Старим робітникам треба було платити більшу платню, а до того вони ще й були організовані та боролись за кращі умовини. За те молоді працю-

вали за пів-дармо, була неорганізована і за нею фабриканти могли робити все, що їм подобалося. Отже вони й наймали дітей. А діти ці працювали-працювали, а нарешті зрозуміли, що їм треба організації і почали об'єднуватися в свої спілки.

В 1907 році 20 делегатів від цих спілок 13 різних країн з'їхались на конференцію в Штутгарті і там мали свої наради. На цій конференції рішено, щоб всі ці спілки робітничої молоді з'єдналися і створили міжнародно (інтернаціональну) організацію. Тоді теж виготовлено пляни праці для цих організацій. Найголовнішим завданням призначено: Боротьбу з мілітаризмом. Робітничу молоді втягну до війська, пригтовляючи її до майбутніх воєн, а також вживаючи її для побороження робітничого руху старших робітників, розбивання страйків і так інше. Свідомо робітничу молоді мала з цим рішуче боротися.

А. ЛУНАЧАРСЬКИЙ ПРО РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

(Розмова т. Луначарського з кореспондентом "Пролетарської Пради".)

Немає ніякого сумніву, що український народ, як і своїм числом і своєю долею, і своїми духовними здібностями є великий народ, безперечно створить своєю мовою й у своєму власному стилі такі культурні скарби, що піднесуть український народ на високе місце серед національностей всесвіту й увідуть, як самостійна частина, до світової культурної скарбниці.

Коли навіть за тих часів, як український народ пригнічували, він міг висунути великих поетів та діячів, то тепер ми бачимо картини бурхливого розвитку всіх його творчих можливостей. Ми, російські комуністи, з обуренням ставимося до тих людей, що ладні вбачати в швидкому розвитку української мови та української культури якусь небажану конкуренцію. Дальший швидкий розвиток самостійної національної української культури буде чинником особливої ваги в розвитку нового людського інтернаціоналу під прапором пролетаріату.

Комінтерн, як відомо, не тільки не заперечує розвитку національних культур, а й напакі передбає та активно підтримує цей розвиток. Ми з величезним захопленням слідимо, як за невеличкий час дерево української культури відкрилося чудовими квітами.

Мушу сказати, що такі поети, як Сосюра та Тичина, твори яких я читав в оригіналі, заслуговують на популярність і за межами України. Ті картини українських художників, яких я, на жаль, не багато бачив на виставах в Москві, свідчать про дуже оригінальні шляхи українського образотворчого мистецтва.

Ми добре знаємо про величезне зростання наукової думки Української Академії Наук, що робить нові внески в загально-людську науку, та про видатні досягнення Української Академії Наук у справі збагачення української мови науковою термінологією.

Я радий констатувати, що українські вчені разом із російськими вченими взяли участь в тижні історичної науки в Берліні й сприяли його блискучому успіхові.

Швидке зростання української літератури й науки покладає на нас обов'язок серйозно подумати про заходи до поширення знання української мови й серед російської людності. Насамперед у РСФФР гадають відкрити декілька кафедр української мови та української літератури при вищих школах.

Наприкінці своєї розмови тов. А. Луначарський відзначив, що при поновленні складу Всеосойної Академії Наук намічено кілька кандидатур українських вчених.

НИЩЕННЯ ЛІСІВ. Польська преса повідомляє, що 100,000 моргів лісу на Підкарпатті продано одній шлезькій деревній фірмі. Одночасно друга фірма закупила ліси на самому підкарпатському пограниччю. Це вже не перші випадки. Польський уряд безцеремонно нищить українські ліси, а тим самим видає на поталу найкращий шмат української землі і зовсім не журиться тим, що би ті простори залітні. Карпати з кожним днем, обезлюджуються і стгають на населеній повіні, а вслід за тим — руїни.

КУПУЙТЕ "КАПІТАЛ" К. МАРКСА

Подіємо всім нашим організаціям й читачам робітничо-фермерської преси, що наше видавництво отримало оголошує на продаж

ПЕРШИЙ ТОМ

КАПІТАЛУ

КАРЛА МАРКСА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

"Капітал" отримано вже кілька тижнів тому назад, однак ми його на продаж не проголошували, бо він був ще не опрацьований. Зараз "Капітал" опрацьований і замовлення разом з грішми засилайте на нище подану адресу.

Ціна в гарній оправі з золотим відтиском на окладинці вносить лише \$2.50.

Отримано обмежену кількість примірників, тому спішіть з замовленнями. Книжка великого формату, на гарному папері й має з передмовою 490 сторін друку.

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ДЖИМ ТУЛ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ. АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА. Переклад І. Ю. Кулик.

Цялий день зайняла дорога, і ми приїхали до Мюнсї зі сходу майже в той самий час, коли снігова буря насунулася з заходу. Сніг падав без перерви годинами, і вітер розносив його у всі сторони. Нарешті вітер утих — і сніг припинився. Стало дуже холодно. Впала темрява. Бригада потягу давно вже пішла до теплого захисту, а я без вечері шукав теплого місця і знайшов його в повітці для піску в кінці станції.

доброесерді люди по хатах, де вони жебрали. — Здоров був, босюче, — сказав один із босюків, як я увійшов. Рот цього босюка був з одного боку розсічений, і червоний шрам біг додолу з його нижньої губи, ніби її відкривав ніж. Він був у чорній отласовій сорочці й замасновано червоною мовчазі. Його мускулатурні плечі розпорили надто тісний піжак поіди пахвами. Біля нього сидів другий підтопаний агітний босюк; він мав чорні вуса й неголену багато тижнів бороду, його комір пожок і зчорнів і був надто великий для нього; кілька зубів, що залишилися у нього, визирали скривленими сучками. З півдожжонні інших людей з пересторогою дивилися на мене. Після того, як я їх привітав, перший тип знов заговорив: — Туга ніч дуже. Я приїхав нині по Великій Чвирці з Сейнт Луї. Хочу добратись до Сінсі, а звідти податись на південь. — Я зустрів Рудого Фриска в Сінсі сьогодні, — сказав тремп у жовтому комірі, — і він мені сказав, що на півдні ворожий настрій. Луццюють кожного тремпа, якого побачать. — В Нью Орліс не зле. Там хлопець зав-

жди може обернутись, — заговорив ще один. — Повірте, хлопці, що я підберу собі доброго цїпка в якумсь містечку по дорозі, доки доберусь до півдня. Динамітний Едді в Чатугі. Я з ним утну штучку й залишусь там. Ці богом прокляті джунглі хіба тільки для Екімосів. Більш пісочної повітки сплывив паротяг. Чувало було, як він пихтів у холоднім нічнім повітрі. Двері розчинилися, і чоловік у замасльцьованих "оверолсах" увійшов з двома валідрами для піску. — Забракло піску? — спитав босюк. — Так, — відповів чоловік в оверолсах, не дивлячись ні праворуч, ні ліворуч. — Паротяги, мабуть, уживають багато піску в такі ночі, — знов зауважив хтось. — Певно, — мовив чоловік у жовтім комірі, — бо інакше вони залетіли-б з рейок. — Що-ж, ми не заважатимем, — вставив інший тремп. Чоловік пішов з піском, і скоро знов почулося хекання паротягу. Потім тиша спустилася на повітку при станції Мюнсї. Тільки потріскування вугілля в червоногарячій печі та капання розтопленого снігу на толь порушувало тишу. Тепло розморило деякого з мандрівців, і вони розчинились по піску та хропли. Чоловік з посиченим ротом і пошматованим підборіддям запропонував мені їжі й кави. Я жадібно прийняв, бо з ранку нічого не їв.

— Ти недовго в дорозі, хлопче, — сказав один бродяга з пронизливим поглядом. — Такі ночі вимотують усі кишочки з отаких зелених хлопчаків. Я-б на тижню місці подався додому, доки-б заспівали весняні пташки. Якраз тоді відчинилися двері й з'явився в їх обрамленні полісмен. Його електричний ліхтар ясно засяяв, перемагаючи тьмяне світло, що мерехтіло крізь замазане скло керасинової лампи. Босюки миттю сполохалися, а я зовсім злякався, бо це була моя перша зустріч із "законом". Полісмен роздвїявся по курені, немов шукав когось. — Мабуть, його нема, — сказав він тихцем, ніби до себе, освітлюючи обличчя зібраних. — Ну, гаразд, братва, — казав він далі. — Валийтесь тут до ранку, бо надворі холодніше, ніж у дідька. Він втягнув у ніздрі аромат кави. — Добре пахне "ява", — зауважив він. — Дайте но й мені горнякото. Босюки, раді побрататись із такою високою владою, кинулись наливати каву. Один підніс гаряче питво полісменові й спитав по-офіційнськи: — Цукру, пане? — Ні, — відповів величність у синім мундирі, — цього досить. Дякую. (Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забуйте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокі число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

